

Meeqjanut, Naligiissitaanermut, Akuliutitaanermut Isumaginninnermullu

Ministereqarfik

Ilaqtariit Inatsiseqartitaanerat pillugu Allaffeqarfik

J.nr. 2012-5209 / 1th

16. december 2014

MISSINGIUT

Angajoqqaat akisussaanerannik inatsisp Kalaallit Nunaannut atuutilersinnaa pillugu peqqussutip eqikkarnera

1. Aallaqqaasiut

Namminersorlutik Oqartussat qinnutigisaattut Kalaallit Nunaanni ilaqtariinnut inatsiseqartitsinermik naleqqussaasoqarneranut atatillugu angajoqqaat akisussaanerat pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarpoq.

Taamaattumik angajoqqaat akisussaanerat pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissa pillugu peqqussutissatut missingersuusiortoqarpoq. Peqqusummut missingiutikkut angajoqqaat akisussaanerat pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarpoq, inatsisini ukunani allannguisoqarnerata malitsigisaanik allannguuteqartoq:

- Meeqhat pilersorneqarnerat pillugu inatsisip, appariinnerup inatsisitigut sunniutai pillugit inatsisip, appariilersarneq appariigunnaartarnerlu pillugit inatsisip aamma angajoqqaat akisussaanerat pillugu inatsisip allanngortinnaa pillugu inatsit nr. 349, 6. maj 2009-meersoq (Aningaasatigut paassisutissanut qaraasiakkut pissarsisinnaaneq, naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaq il.il.)
- Qitornavissiartaartarnermut inatsisip aamma inatsisit allat assigiinngitsut allanngortinneqarneri pillugit inatsit nr. 494, 12. juni 2009-meersoq (Akuersinertaqanngitsumik qitornavissiartaarneq, nalunaarsukkamik inooqatigiit meeraannik inunngorneraniit qitornassamik qitornavissiartaarneq il.il.)
- Angajoqqaat akisussaanerannik inatsisip, eqqartuussisarnermik inatsisip aamma Qitiusumik Inuit Nalunaarsuiffiat pillugu inatsisip allanngortinnaa pillugu inatsit nr. 600, 18. juni 2012-meersoq (Angajoqqaat akisussaanerannik inatsimmik nalilersuinerup malitsigisaanik allannguinerit).

Inatsisit taakku Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarput kalaallit nunaanni pissutsinut naapertuuttunik allannguuteqartillugit.

Inatsisit allanngortinneqartut uku Kalaallit Nunaannut maannakkut atuutilersinneqanngillat, pingaartumik maannakkut Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqanngitsunik inatsisink imaqarmata, imaluunniit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqanngitsunik inatsisink imaqarmata:

- Isumaginninnermi kiffartuussineq pillugu inatsisip, inatsisikkut isumannaatsuuneq pillugu inatsisip aamma isumaginninnermut tunngasuni aqtsineq kiisalu angajoqqaat

akisussaanerannut inatsisip allangortinneqarneri pillugit inatsit nr. 628, 11. juni 2010-meersoq (Meeraq pillugu iluarsartuussineq).

- Meeqqanut inatsisip, qitornavissiartaarneq pillugu inatsisip, eqqartuussisarnermik inatsisip aamma inatsisinik allanik assigiinngitsunik allannguineq pillugu inatsit nr. 652, 12. juni 2013-meersoq (Anaanaassuseqataaneq il.il.).
 - Pisortat oqartussaasuinut qinnuteqaatit, nalunaarutiginninnerit, nalunaarutit, kissaateqarnerit uppernarsaatillu pillugit inatsisitigut aalajanagerakkat assigiinngitsut allannguutaat pillugit inatsit nr. 552, 2. juni 2014-imeersoq (sanaartornissamik akuerineqarnissaq pillugu qinnuteqaatinut, angajoqqaatut oqartussaassuseqalernissaq pillugu qinnuteqaatinut, meeqqap najugaa, meeqqamik najorteqarsinnaaneq il.il. qinnuteqaatinut, averusernissamik avinnissamillu qinnuteqaatinut, meeqqanut aappaasumullu akilersuutit pillugit qinnuteqaatinut, najugallit aallarniutitut akiliutissaannut taarsigassarsinissamik qinnuteqaatinut, biilit uninngaartarfiannitsitsinssamut akuersissutit pillugit qinnuteqaatinut aamma Inunniq Qitiusumik Nalunaarsuiffik il.il. pillugit inatsit malillugu uppernarsaalluni atsiortarnerit pillugit kissaateqarnertarnermut tunngatillugu qarasaasiakkut pinngitsoorani imminut sullittalernissamut ikaarsaariarneq).

Angajoqqaat akisussaanerannut inatsisip atuutilersinneratigut meeqqanik illersuineq pillugu Haagimi isumaqtigisut pillugu inatsit nr. 434, 8. maj 2006-meersoq aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik aalajangiisarnernik nunani tamalaani akuersisarneq naammassinnitarnerlu pillugit inatsit, inatsimmik nalunaarut nr. 375, 6. april 2010-meersoq naapertorlugu, tassungalu atasut isumaqtigisutit Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarput, immikkut peqqussutinik eqqikkaanerit naapertorlugit.

Aammattaaq angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu Kalaallit Nunaannut maleruagassat nammineersinnaassuseqannnginnej aamma sernissuisussaataaneq pillugu inatsimmi (namminersorsinnaanermik inatsit) peqqussut nr. 306, 14. maj 1993-meersukkut Kalaallit Nunannut atuutilersinneqartumi aalajangersakkat atorunnaarsinneqarput (matuma kingorna namminersorsinnaanermik peqqussut), peqatigisaanilu aappariilersarneq aappariigunnaartarnerlu pillugit inatsimmi (peqqussut nr. 307, 14. maj 1993-ikkut Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqartumi, averusernermi avivinnermilu angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermut pinngitsoorani isummertarnissaq pillugu aalajangersakkat atorunnaarsinneqarput. Kalaallit Nunaanni ilaqtariit inatsiseqartitaaneranni inatsisit assigiinngitsut allangortinnissaannik inatsisissutit siunnersuut innersuussutigineqarpoq (matuma kingorna Inatsisissatut siunnersuut) (angajoqqaatut akisussaassuseqarneq pillugu inatsisip aamma inuit marluk suaassuseqatigiit aappariilertarnerannik inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerisa kingunerisaanik allannguutit).

2. Inatsisit atuuttut

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu maleruagassat Kalaallit Nunaannut atuuttut oqartussaassuseqarnermik inatsimmi kapitali 2-mi nassaarineqarsinnaapput.

2.1. Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq

Peqqussutip malitsigisaanik meeqqap angajoqqaavi ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarput, meeqqap inunngornerani katissigimagunik imaluunniit kingusinnerusukkut

aappariilersimagunik. Meeqqap inunngornerani angajoqqaat averusersimappata anaanaasoq kisimiilluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarpoq, aappariit inooqatigeeqqilersimanngippata. Angajoqqaat katissimanngippata anaanaasoq kisimiilluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarpoq. Angajoqqaat, imminnut katissimanngitsut, imaluunniit averusersimasut, eqqartuussisup akuersineratigut isumaqatigiissinnaapput ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqalerniarlutik.

Angajoqqaat ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqartut inooqatigiinngippata, imaluunniit taakku arlaata inooqatigiinneq atorunnaarsikkusuppagu, taakku arlaata piumasarisinnaavaa ataatsimoorluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq atorunnaarsinneqassasoq. Angajoqqaat eqqartuussiviup akuersineratigut isumaqatigiissinnaapput taakkunani arlaat kina angajoqqaatut kisimiilluni oqartussaassuseqassanersoq. Angajoqqaat isumaqatigiinngippata, imaluunniit isumaqatigiissutertik akueriumanngippassuk, meeqqamut suna iluaqutaanerunersoq immikkut eqqarsaatigalugu angajoqqaat arlaat kina kisimiillu angajoqqaatut oqartussaassuseqassanersoq eqqartuussivimmit aalajangerneqassaaq.

Averusernermi imaluunniit avivinnermi angajoqqaatut kina oqartussaassuseqassanersoq isummerfigineqassaaq. Angajoqqaat Naalagaaffiup Sinnisuata imaluunniit eqqartuussiviup akuersineratigut isumaqatigiissuteqarsinnaapput ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq ingerlatiinnarniarlugu, imaluunniit taakku arlaat ataaseq kisimiilluni angajoqqaatut oqartussaassuseqassasoq. Angajoqqaat isumaqatigiinngippata, imaluunniit isumaqatigiissutertik akueriumanngippassuk, meeqqamut iluaqutaanerusussaq eqqarsaatigalugu angajoqqaat arlaat kina kisimiillu angajoqqaatut oqartussaassuseqassanersoq eqqartuussivimmit aalajangerneqassaaq.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq eqqartuussisup akuersineratigut angajoqqaamut, angajoqqaatut oqartussaassuseqanngitsumut, imaluunniit allanut nuussinnaavaa. Isumaqatigiissut akuerineqassaaq, meeqqamut iluaqutaanerusussaq eqqarsaatigalugu tamanna akerliunngippat.

Angajoqqaat katissimanngitsut ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqanngippata angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq anaanaasumiit ataataasumut taamaallaat eqqartuussiviup nuussinnaavaa. Aalajangiinermi manna tikillugu ataataasup meeqqamut atassuteqarnera eqqarsaatigineqassaaq.

Angajoqqaat ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarpata, aappaalu toquppat, angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq angajoqqaap aappaaniiginnassaaq. Toqusqarnerani meeraq suli inuusumi najugaqanngippat toqusqarneranut atatillugu allap angajoqqaatut oqartussaassuseqarnissaq qinnutigisinnaavaa. Qinnuteqaat taamaallat akuerineqarsinnaavoq meeqqamut pitsaanerpaasumut eqqarsaatiginnineq angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq angajoqqaap aappaaniiginnassaanut akerliuppat. Angajoqqaat arlaat kisimiillu angajoqqaatut oqartussaassuseqarpat, taannalu toquppat, imaluunniit allatigut toqusqarneranik kinguneqarluni arlaannaalluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqarnani, meeqqamut iluaqutaanerusussaq eqqarsaatigalugu kina angajoqqaatut oqartussaassuseqassanersoq aalajangiisoqassaaq. Angajoqqaat aappaat angajoqqaatut oqartussaassuseqarnissaq qinnutigippagu qinnutigineqartoq akuerineqassaaq, meeqqamut iluaqutaanerusussaq tamatumunnga akerliunngippat. Tamanna pillugu aalajangiinerit eqqartuussivimmit aalajangerneqassapput.

2.2. Meeqqamik najorteqarneq

Meeqqap angajoqqaanut marlunnut atassuteqarnera allanngortinnginniarneqassaaq angajoqqaap angajoqqaatut oqartussaassuseqanngitsup meeqqamik najorteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarneratigut. Meeqqamik najorteqarneq pillugu aalajangiinerit eqqartuussivimmit aalajangerneqassapput, meeqqamik najorteqarnerup aalajangersarnissaanut itigartitsisinnaasoq imaluunniit meeqqamik najorteqarneq pillugu aalajangiineq isumaqatigiissuteqarnerluunniit atorunnaarsinnaallugu, meeqqamut pitsaanerpaasussamut eqqarsaatiginninneq tapertaappat. Aalajangiinermi pingaartumik meeqqamut manna tikillugu angajoqqaap najorneqartup atassuteqarnera eqqarsaatigineqassaaq.

2.3. Meeqqamik tusarniaaneq

Meeraq aqqaneq marlunnik ukioqalersimappat, angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq imaluunniit meeqqamik najorteqarneq pillugu suliami aalajangiisoqartinnagu aallaqqammut meeqqamik oqaloqatiginnitqassaaq.

2.4. Angajoqqaatut oqartussaassuseq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu sorianik eqqartuussisup sularinninnera

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu eqqartuussisup aalajangiineri tunngaviatigut eqqartuussutikkut aalajangiiffigneqassapput, Kalaallit Nunaannut eqqartuussisarnermik inatsit malillugu Nunatta eqqartuussivianut suliareqqitassanngortinnejqarsinnaasut. Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu isumaqatigiissutip akuerineqarnissaa pillugu aalajangiigallarnerit aamma itigartitsinerit eqqartuussutikkut aalajangiiffigneqassanngillat, taamatulli aalajangiinerit nunatta eqqartuussisuanut suliassanngortinnejqarsinnaallutik.

2.5. Sulinissaq pillugu isumaqatigiissutit

Anagajoqqaatut oqartussaassuseqartup meeqqap soqutigisai pisariaqartitaalu aallaavigalugit meeqqap inuttut atugai pillugit aalajangiisinnanera meeqqap nammineq sulinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsinnaaneranut tamakkiisumik atuutinngilaq.

Inersimasuunngitsoq, aappariilersimasoq, taamaalilluni sulinissaq pillugu isumaqatigiissummik isumaqatigiissuteqarnissamik atorunnaarsitsinissamullu nammineq aalajangiisinnavoq. Inersimasuunngitsoq angajoqqaatut oqartussaassuseqartumiit akuerineqarsimasoq nammineq suliffissarsisimappat, taamaalilluni imminut nammineq pilersorsinnaalerluni, inersimasuunngitsoq, 15-nik ukioqartoq, isumaqatigiissut naammineq aallaaviatigut atorunnaarsisinnavaa assingusumilu sulilersinnaalluni.

Inersimasuunngitsup nammineerluni isumaqatigiissutigisimasa sulinissaq pillugu isumaqatigiissut angajoqqaatut oqartussaassuseqartumit atorunnaarsinnejqarsinnaavoq, inersimasuunngitsup perorsarnerata eqqarsaatigineqarnera imaluunniit atugarissaarnerata tamanna pisariaqartippagu.

Kiisalu namminersorsinnaanermut peqqussummi sulinissaq pillugu isumaqatigiissutit pillugit maledruagassat atuutinngillat, ilinniartuunermut tunngasut pillugit immikkut maledruagassani allanik malitseqanngippata.

2.6. Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutit

Peqqussut malillugu Danmarkimi naalakkersuisut angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu danskit aamma nunani allani eqqartuussiviit maleruagassaasa akornanni pissutsit pillugit naalagaaffinnik allanik isumaqatigiissuteqarsinnaapput. Isumaqatigiissut Lovtidendemi nalunaarut malillugu Kalaallit Nunaanni atorneqarsinnaavoq. Aammattaaq isumaginninnermut, meeqqanut aamma akuliutitaanermut ministeri angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu danskit aamma nunani avannarlerni maleruagassat akornanni pissutsit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaavoq.

3. Angajoqqaat akisussaanerannik inatsisip atuutilersinnera pillugu peqqussummut missingiut

Kalaallit Nunaanni angajoqqaat akisussaaneq pillugu inatsisip atuutilersinnerani inatsit Kalaallit Nunaanni pissutsinut ataasiakkaatigut naleqqussarneqarpoq. Tassani pingartumik uku pineqarput:

- Aaqqissuussineq atuttooq, taanna malillugu angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu isumaqatigiinngissutini Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit aalajangiisarneri, allanngortinnejqanngilaq. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 55-mut innersuussisoqarpoq, taanna malillugu suliani taakkunani eqqartuussivik oqartussaasoqarfinni siulliulluni. Aaqqissuussinerli annertusineqarpoq, taamaalilluni eqqartuussiviit piginnaatitaaffiat aamma meeqqap najugaqarfia, allamut atassuteqarneq aamma nunanut allanut angalanermut akuersineq pillugu suliat ilangunneqarlutik. Peqatigisaanik angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu isumaqatigiissutit pillugit sulianik Naalagaaffiup Sinnisaata sularinnissinnaaneranut piginnaatitaaneranut isumaqatigiissutini pissutsit tamarmik ilaalerlutik, tassunga ilanngullugu aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqarnerup inummut allamut nuunneqarnera. Aammattaaq ilisimatitsinissamut pisinnaatitaaffimmik arsaarinninneq pillugu suliani Naalagaaffiup Sinnisaal aalajangiinissamut piginnaatitaalerpoq. Taamatut Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit aamma Naalagaaffiup Sinnisuata akornanni piginnaatitaanernik agguaanerup kingunerisaanik angajoqqaatut akisussaaneq pillugu suliat tamarmik allaffeqarfikkut oqartussani – naalagaaffimmik ingerlatsivimmi – aallartinneqartarnissaat pillugu angajoqqaat akisussaanerannut inatsimmi aalajangersakkat Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqanngillat.
- Meeqqamut ataataassutsip akuerineqarneranut atatillugu ”isumassuinissamut akisussaanermillu nalunaarutikkut” ataatsimoorluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarnissap isumaqatigiissutigineqarsinnaanera periarfissaq maannakuugallartoq atuutilersinneqarsinnaanngilaq, tassa nalunaarut meeqqanut inatsit malillugu ataataassutsimik nalunaarsuinermut atatillugu atorneqartarmat (inatsimmi nalunaarut nr. 1047, 8. november 2012-meersoq kingusinnerusukkut allannguutilik), maanna suli Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqanngitsoq.
- Eqqartuussiviit aamma Naalagaaffiup Sinnisua meeqqanik paasisimasalimmik imaluunniit akerleriittunik isumaqatigiissitsiniaasumik neqerooruteqarnissamut periarfissaqassapput – kisiannili pisussaaffiginagu. Tamatumunnga pissutaavoq inuiaqatigiit kalaallit neqeroorutip pinngitsuugassanngitsunngortinnissaanut piginnaasanik pisariaqartunik peqannginnerat. Tamanna aamma pissutigalugu angajoqqaap, meeqqap najugaqarfisaa, meeqqamik najorteqarneq pillugu angajoqqaap aappaata aggersarnissaa pillugu naalagaaffimmik ingerlatsivimmut qinnuteqarsinnaanera, aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq,

meeqqap najugaa imaluunniit meeqqamik najorteqarnissaq pillugu ataatsimiinnissamut angajoqqaat aggersarneqarnissaat pillugu meeqqap naalagaaffimmi ingerlatsivimmut qinnuteqarsinnaanera pillugu maleruagassat atuutilersinneqanngillat.

- Meeqqap qitornavissianngortinnejarsimasup aamma meeqqap qanignerpaavisa akornanni najorteqarneq imaluunniit allatigut atassuteqarneq pillugu angajoqqaat akisussaanerannik inatsimmi § 20 a-mi aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut kissaateqarnerisigut Kalaallit Nunaanni meeravissiartaarnermi immikkut ileqqunut naleqqussarneqassaaq. Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisaa tassunga atatillugu ilisimatitsivoq Kalaallit Nunaanni ilaqtariinni qitornavissiartaartarnerit Danmarkimi ilaqtariinni qitornavissiartaartarnerniit allaanerusut, tassa Kalaallit Nunaanni ileqqummat meeqqat inoorlaat ilaqtariit iluanni appariinnut nammineq meerartaarsinnaanngitsunut tunniunneqartarneri. Meeqqat taakku, appariit meeraqanngitsunit qitornavissiarineqartut, taaneqartarpus "meeqqat tunissutit". Taamatut "meeqqanik tunissutinik qitornavissiartaarneq" tassaavoq qitornavissiartaarnerit "ammasut", meeraq alliartornermini aamma angajoqqaavimminut taakkulu qanigisaannut aamma atassuteqartarluni, tassunga aamma ilanngullugit angajoqqaaviit meerarisinnaasaat allat. § 20 a-p atuutilersinneratigut aalajangersagaq nutaaq ilanngunneqarpoq, tamatuma kingorna qanigisani meeravissiartaarnermi imaluunniit meeravissiartaartup aamma meeqqap imaluunniit taassuma angajoqqaavisa akornanni immikkut attuumassuteqartuni (ilaqtariit qitornavissiartaarnerannik taaneqartartuni) meeqqap aallaqqaammut qanigisaaniit noqqaassuteqartoqarneratigut immikkut pisuni meeqqamik najorteqarneq allatigulluunniit atassuteqarnissaq aalajangersarneqarsinnaalluni (assersuutigalugu oqarasuaatikkut oqaloqateqartarneq, allaqatigiittarneq il.il.).

3.1. Angajoqqaatut oqartussaassuseq meeqqamullu iluaqutaanerusussaq

Meeqqat inuuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaanit oqartussaaffigineqarput, taakku appariilersimanngippata.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq meeqqamik isumassuissaaq aamma meeqqap soqutigisai pisariaqartitaalu aallaavigalugit meeqqap inuttut atugai pillugit aalajangiissalluni. Meeraq isumassorneqarnissamut toqqisisimanissamullu pisinnaatitaaffeqarpoq. Tamanna inuttaa ataqqillugu piisaaq aamma timaatigut pillaasoqartussaanani allatigulluunniit innariisoqartussaanani. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni angajoqqaat meeqqaminnek timaatigut pillaasarnernik sunilluunniit atuisinnaanerat atorunnaarsinneqarpoq, soorlu tamanna Danmarkimi inatsit nr. 416, 10. juni 1997-ikkut pisoq. Tamatuma kingorna angajoqqaat meeqqaminnut timaatigut pillaasinnaanngillat, tamanna Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineremi inatsit malillugu pineqaatissiinermik kinguneqartinneqarsinnaalluni. Taamaalilluni inatsimmi § 88, oqaaseqatigiinni siullerni atuarneqarsinnaavoq, nakuusenermut eqqartuunneqassaaq piaaraluni inuup allap timaanik innariisoq imaluunniit ajoqusiisoq.

Angajoqqaat ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarpata meeqqap atugaanut tunngatillugu aalajangiinerit pingaaruteqartut angajoqqaat akornanni isumaqatigiissutiginissaat pisariaqarpoq. Angajoqqaarli meeqqaminik najugaqartitsisoq meeqqap ulluinnarni inuunerani pingaarnertigut atugai pillugit aalajangiisinnavoq, tassunga ilanngullugu nunami sumi najugaqassanersoq.

Angajoqqaat ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarpata, angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu isumaqatigiinngippata, meeqqap Danmarkimi imaluunniit Savalimmiuni isumaqatigiissutaasoq qaangerlugu sivitsorlugu nunamik qimatsinissaanut marluullutik akuersissapput, tassunga ilanggullugu Danmarkimut imaluunniit Savalimmiunut aallarneq, imaluunniit meeqqap nunami allamiinissaa, meeqqap najugaa imaluunniit nunanut allanut angalanissaanut akuersineq pillugu aalajangiisoqarsimanngippat.

Peqqussut malillugu aalajangiinerit meeqqamut iluqtaanerusussaq aallaavigalugu aalajangerneqassapput, aamma meeqqamut tunngatillugu pissutsini tamani ukiui perorsimassusialu apeqqutaillugu meeqqap nammineq isumaa eqqarsaatigineqassalluni.

3.2. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartut

Meeqqap inunngornerani angajoqqaat katissimappata, imaluunniit kingusinnerusukkut aappariilersimappata, ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarput. Meeqqap inunngornerani angajoqqaat averusersimappata anaanaasoq kisimiilluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarpoq, angut averusersimasoq akuersisoqarneratigut imaluunniit eqqartuussutikkut meeqqap ataataatut isigineqanngippat. Meeqqap inunngornissaa sioqquillugu qaammatini kingullerni qulini angajoqqaat katissimappata ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarput.

Angajoqqaat katissimanngippata, anaanaasoq kisimiillu angajoqqaatut oqartussaassuseqarpoq, ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu isumaqatigiissuteqarsimanngippata, *tak. matuma kingulii*. Aammattaaq angut akuersineq imaluunniit eqqartuussut malillugu meeqqamut ataataasutut isigineqarpat, meeqqap inunngornissaa sioqquillugu qaammatini kingullerni qulini angajoqqaat ataatsimoorlutik inuit allattorsimaffiani nalunaarsorneqarsimasumik najugaqarpata imaluunniit najugaqarsimappata angajoqqaat ingerlaannartumik ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarput.

Ataatsimoorluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq ingerlaannassaaq, angajoqqaat inooqatiginnertik atorunnaarsikkaluarpassuk imaluunniit averuserpata imaluunniit avivippata.

Angajoqqaat isumaqatigiissuteqarsinnaapput ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqassallutik, angajoqqaallu ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqartut, inooqatigiinngitsulli, isumaqatigiissinnaapput arlartik ataaseq kisimiilluni angajoqqaatut oqartussaassuseqassasoq. Kiisalu angajoqqaat isumaqatigiissuteqarsinnaallutik angajoqqaatut oqartussaassuseq angajoqqaap aappaaniit allamut nuunneqassasoq. Taamatut isumaqatigiissutit atuutissappata Naalagaaffiup Sinnisaanut nalunaarutigineqassapput. Angajoqqaatut oqartussaassuseq pillugu suliaq eqqartuussivimmi suliassanngortinnejqarsimappat tassunga nalunaaruteqartoqassaaq.

Angajoqqaat, ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqartut, inooqatigiinngitsulli, angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu isumaqatigiinngippata, eqqartuussivik aalajangiissaq ataatsimoorluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq ingerlaannasanersoq, imaluunniit taakku arlaat kisimiillu angajoqqaatut oqartussaassuseqassanersoq. Meeqqamut pitsaanerpaamik meeqqap atugai pillugit angajoqqaat suleqatigiissinnaanngitsut isumaqartoqarpat aatsaat ataatsimoorluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq eqqartuussivimmit atorunnaarsinneqarsinnaavoq.

Angajoqqaamit angajoqqaatut oqartussaassuseqanngitsumiit noqqaasoqarneratigut eqqartuussivik aalajangersinnaavoq ataatsimoorluni angajoqqaatut oqartussaassuseqartoqassasoq, imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq angajoqqaamut tassunga nuuneqassasoq.

Angajoqqaatut oqaartussaassuseq Naalagaaffiup Sinnisaanit akuerineqartumik isumaqatigiissuteqarnikkut angajoqqaajunngitsunut allanut nuunneqarsinnaavoq. Angajoqqaatut oqartussaassuseq pillugu suliaq eqqartuussivimmut suliassanngortinneqarsimappat isumaqatigiissut eqqartuussivimmit akuerineqassaaq.

Angajoqqaat ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarpata, angajoqqaallu arlaat toquppat, angajoqqaatut oqartussaassuseq angajoqqaap appaaniiginnassaaq. Toqusoqarnerani meeraq angajoqqaap appaani najugaqarsimanngippat, toqusoqarneranut atatillugu inuk alla angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq tiguniarluni eqqartuussivik qinnuteqarsinnaavoq. Qinnutigisaq taamaallaat akuerineqarsinnaavoq angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq angajoqqaat appaaniiginnarnissaanut meeqqamut iluaqtaanerusussaq eqqarsaatigalugu tamanna akerliuppat. Toqusoqarnerani meeraq angajoqqaap appaani najugaqarpat, taannalu angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut toqutsisuusimalluni, inuk alla angajoqqaatut oqartussaassuseq piumallugu eqqartuussivimmut noqqaasinnaavoq. Qinnutigisaq taamaallaat akuerineqarsinnaavoq meeraq eqqarsaatigalugu angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq angajoqqaap appaaniinnginnissaanut tamanna aalajangiisuppat.

Angajoqqaaq kisimiilluni angajoqqaatut oqaartussaassuseqarpat, taannalu toqulluni, imaluunniit toqusoqarneratigut arlaannaalluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqarnarni, meeqqamut iluaqtaanerusussaq eqqarsaatigalugu kina angajoqqaatut oqartussaassuseqassanersoq eqqartuussivimmi aalajangerneqassaaq. Angajoqqaap appaai angajoqqaatut oqartussaassuseq qinnutigippagu noqqaaneq akuerineqassaaq, meeqqamut iluaqtaanerusussaq eqqarsaatigalugu tamanna akerliunngippat.

Angajoqqaaq kisimiilluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarpat, taannalu angajoqqaamut toqutsisuusimalluni inuk alla angajoqqaatut oqartussaassuseq piumallugu eqqartuussivimmut noqqaasinnaavoq. Qinnutigisaq taamaallaat akuerineqarsinnaavoq meeraq eqqarsaatigalugu angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq angajoqqaap appaaniinnginnissaanut tamanna aalajangiisuppat.

3.3. Meeqqap najugaa siumullu kalerriussineq

Angajoqqaat ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarpata, meerarli taakku arlaani sumi najugassanersoq isumaqatigiissinnaanngippata, tamanna eqqartuussivimmit aalajangerneqassaaq. Meeraq angajoqqaamini ataatsimi, nunani allani imaluunniit Danmarkimi imaluunniit Savalimmiuni najuqaartumi imaluunnit najugaqarnissamik kissaateqartumi najugaqarnissaa pillugu aalajangiineq eqqartuussivimmit aalajangerneqassaaq.

Angajoqqaaq, nunami maani allami imaluunniit nunani allani nammineq imaluunniit meeqqap najugaqarneranik allangortserusuttoq nuunnissaq sioqqullugu kingusinnerpaamik sapaatit akunneri arfinillit sioqqulligit tamanna pillugu angajoqqaap appaai nalunaarfigissavaa. Siumut kalerrinissaq naammassineqanngitsoq pineqaatissiissutaasinjaanngilaq, kisiannili angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq il.il. pillugu suliami aalajangiiniarnermi pingaaruteqartutut ilaasinjaalluni.

3.4. Meeqqamik najorteqarneq, nunanut allanut angalanissamut akuersineq, ilisimatinneqarnissamut pisinnaatitaaffik il.il.

Meeqqamik najorteqarneq allatigullu atassuteqarneq

Meeqqap angajoqqaavinut marlunnut atassuteqarnera meeqqap angajoqqaaminik najugaqarfiginngisaminik najorteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarneratigut allangortinniarneqannngilaq. Meeqqap angajoqqaaminik najugaqarfiginngisaminik najorteqarnissaanut angajoqqaat ataatsimoorlutik akisussaapput. Angajoqqaat marluullutik taamaattumik meeqqamik najorteqarnermut atatillugu meeqqap angallanneqarneranut ataatsimoorlutik akisussaapput, taamaattumik pisuni aalajangersuinnaq angajoqqaat angalanermut akisussaaffiata agguarnera pillugu piumasaqaatinik eqqartuussivik aalajangersaasinnaalluni.

Angajoqqaat arlaat ataaseq imaluunniit angajoqqaat marluullutik toqusimappata, imaluunniit angajoqqaajusoq ilisimaneqanngippat, noqqaasoqarneratigut meeqqap atssuteqarfisaanut meeqqap qaninnerpaamik ilaquaanik meeqqamik najorteqarnissamut eqqartuussivik aalajangersaasinnaavoq. Angajoqqaamik, meeqqap najugaqarfiginngisaanik najorteqanngippat imaluunniit killeqarluinnartumik najorteqarpat meeqqap atassuteqarfigisaanut meeqqap qaninnerpaamik ilaquaanik meeqqamik najorteqarnissamut eqqartuussivik aalajangersaasinnaavoq.

Meeraq qitornavissiartaarineqarsimappat, meeqqap ilaqtarpiaasa noqqaasoqarneratigut taakkunanngameeqqamik najorteqarnissaq allatigulluunniit atassuteqarnissaq (assersuutigalugu oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerit il.il., ataaniittooq naap.) pisuni immikkuullarissuni eqqartuussivik aalajangersaasinnaavoq, meeraq qitornavissiartaarnissaq sioqqullugu meeqqamik najorteqarnissap il.il. aalajangersarnissaa pillugu noqqaasumut meeqqamik najorteqarsimappat allatigulluunniit atassuteqarsimappat. Qitornavissiartaarnermi qitornavissiartaartup aamma meeqqap taassumaluunniit angajoqqaavisa akornanni qanittumik ilaqtariittoqarpat allatigulluunniit immikkut atassuteqartoqarpat aalajangersagaq immikkut maleruagassaqarpoq, tamatuma kingorna meeqqap ilaqtarpiaaniit noqqaasoqarneratigut taakkunanngameeqqamik najoteqarnissamik allatigulluunniit atassuteqarnissamik eqqartuussivik aalajangersaasinnaavoq. Maleruagassaq taanna pingaartumik "meeqqanut tunissutitut" taaneqartartunut tunngatinneqarpoq, immikkoortoq 3.2 naap. Maleruagassaq malillugu "immikkut pisoqartillugu" taamaallaat meeqqamik najorteqarnissamik aalajangersaasoqarsinnaasoq. Meeqqamik najorteqarnissaq pillugu aalajangersaanerup saniatigut meeqqamut pitsaanerpaassaaq (takuuk immikkortoq 3.1), tamatuma pingaartumik kingunerisaanik, nalinginnaasumik meeqqamik najorteqarneq il.il. taamaallaat aalajangersaasoqarsinnaalluni, meeraq qinnuteqartorlu imminnut atassuteqarsimappata – qitornavissiartaarneq sioqqullugu imaluunniit kingorna – atassuteqarnerlu taanna unitsinneqarsimalluni, aamma atassuteqarnerup ingerlatiinnarnissaa meeqqamut pingaaruteqarluni. Meeqqap ilaquaanik amerlanernik najorteqarnissaanut aalajangersagaq akornusiinngilaq, eqqarsaatigineqassaarli saniatigut meeqqamik najorteqarnikkut aaqqissuussinernik amerlanernik peqarnissaq meeqqamut iluaquataanerpaanersoq.

Meeqqamik najorteqarnerup annertussusia ingerlanneqarneralu pillugu isumaqatigiinngitsoqarpat, noqqaasoqarneratigut tamanna pillugu eqqartuussivik aalajangiisinjaavoq tassungalu atatillugu aalajangersakkat pisariaqartinnejartut aalajangersarlugit. Meeqqap atugaanik aalajangersimasumik nalilersuineq aallaavigalugu meeqqamik najorteqarneq aalajangersarneqassaaq, tassunga ilanngullugit meeqqap ukiui ineriartorneralu, meeqqap najorteqarmut isumaa kiisalu najorteqarfiusut angajoqqaat aamma meeqqap manna tikillugu atassuteqarnerat. Sapaatip

akunnerata naaneranut tunngatillugu, ulluinnarnilu meeqqamik najorteqarnerit, sulinngiffeqarnermi meeqqamik najorteqarneq kiisalu juullimut ukiortaamullu atatillugu meeqqamik najorteqarnerit kiisalu kulturikkut upperisarsiornikkullu pisunut allanut atatillugu aalajangersaasoqarrtarput. Meeqqamik najorteqarnermi atugassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, tassunga ilanggullugu tamanna nakkutigineqassanersoq assigisaaluunniit.

Meeqqamik najorteqarnerup aalajangersarnissaa eqqartuussiviup itigartissinnaavaa aamma meeqqamik najorteqarneq pillugu aalajangiineq aalajangiineq isumaqatigiissulluunniit allanngortissinnaallugu atorunnaarsissinnaallugulu. Meeqqamik najorteqarnissamik itigartitsineq nalinginnaasumik pisarpoq angagoqqaat najorteqarfiusut meeqqamik persuttaasimappata imaluunniit allatigut killissamik qaangiisimappata, angajoqqaat akornanni annertuumik akerleriiffiusumik, imaluunniit angajoqqaat najorteqarfiusut atornerluinermik ajornartorsiuteqarpata imaluunniit tarnikkut ajornartorsiuteqarpata. Pingaartumik meeqqamik najorteqarnissamik itigartitsineq imaluunniit atorunnaarsitsineq pillugu aalajangiinernut atugassamik meeqqamik paasisimasaqartumik misissuisoqartitsinissaq tulluarsinnaavoq.

Immikkut pisuni meeqqamik allatigut atassuteqarnissaq pillugu eqqartuussivik aalajangersaasinnaavoq soorlu oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq, allaqatigiinneq, elektronikkikkut allaqatigiinneq, assilissat assigisaaluunniit.

Isumaginninnermi inatsisini tamanna pillugu maleruagassat malillugit meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinnejqarsimappat peqqusummi meeqqamik najorteqarneq allatigullu atassuteqarneq pillugu aalajangersakkat atorneqassanngillat.

Nunanut allanut angalanissamut akuersineq

Ataatsimoortumik angajoqqaatut oqartussaassuseqartut angajoqqaat akornanni angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu isumaqatigiinngitsoqpat angajoqqaap aappaata meeqqap nunanut allanut, Danmarkimut imaluunniit Savalimmiunut piffissami sivikitsumi ilagisinnaagaa pillugu eqqartuussivik aalajangiisinnaavoq.

Meeraq pillugu ilisimatitsineq il.il.

Angajoqqaaq, meeqqamut angajoqqaatut oqartussaassuseqanngitsoq, meeqqap atugai pillugit atuarfimmiit, meeqqerivinniit, isumaginnittoqarfimmiit peqqinnissaqarfimmiillu kiisalu napparsimavinnit namminersortunit, nakorsanit kigutillu nakorsaanit namminersortunit ilisimatinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarput. Angajoqqaaq taanna aamma meeqqap atugai pillugit allagaatinik paasitinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq, taakku atuarfimmi meeqqerivimmilu nassaassaappata. Paasitinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqartoqaraluarpualluunniit paassisutissat angajoqqaatut oqartussaassusermut tunngasut isertuussat tunniunneqaqusaanngillat.

Pisortat suliffiutaat il.il. pineqartut meeqqap atugai pillugit paassisutissanik allagaatinillu tunniussinissamut itigartitsisinnaapput, tamanna meeqqamut ajoqtaasinnaasoq isumaqarfingineqarpat. Tamanna pillugu aalajangiineq Kalaallit Nunaanni Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut nammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Naalagaaffiup Sinniisuata immikkut pisuni angajoqqaatut oqartussaassuseqartumiit imaluunniit pisortat suliffeqarfiutaanit il.il. pineqartuniit noqqaasoqarneratigut meeraq pillugu allagaatit pillugit ilisimatinneqarnissamut tunniussinissamullu periarfissaqarnermik angajoqqaaq arsaarsinnaavaa.

3.5. Aalajangiigallarnerit

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu suliap ingerlanerani noqqaasoqarneratigut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik kina tunigallarneqarsinnaanersoq eqqartuussivik aalajangersinnaavoq, imaluunniit angajoqqaat arlaanni sumi meeraq utaqqiisaasumik najugaqarsinnaasoq. Meeqqap najugaa pillugu suliap ingerlanerani noqqaasoqarneratigut angajoqqaat arlaanni sumi meeraq utaqqiisaasumik najugaqarsinnaasoq eqqartuussivik aalajangiisinaavoq. Kiisalu angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq, meeqqap najugaa, meeqqamik najorteqarneq allatigulluunniit atassuteqarneq pillugu suliap ingerlanerani meeqqamik najorteqarneq allatigulluunniit atassuteqarneq pillugu eqqartuussivik utaqqiisaasumik aalajangiisinaavoq. Utaqqiisaasumik aalajangiineq atuuppoq inaarutaasumik isumaqatigiissuteqarnissap imaluunniit aalajangiinerup naammassineqarnissaata tungaanut.

Angajoqqaat ataatsimoorlutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarpata, aamma arlaata meeraq nunamit annissinnaappagu taamaalillunilu angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu aalajangiinissaq sioqqullugu, isumaginninnermut, meeqqanut akuliutitaanermullu ministerip ministerilluunniit piginnaatitaata, angajoqqaat aappaat utaqqiisaasumik angajoqqaatut kisimiilluni oqartussaassuseqartussanngortissinnaavaa.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq imaluunniit oqartussaassuseqartut marluullutik meeqqap inuttut atugai pillugit aalajangiinissamut akornuserneqarsimappata eqqartuussivik aalajangissaq kina angajoqqaatut oqartussaassuseqassanersoq, akornutaasup atuunnerani.

3.6. Sulianik suliarinninneq

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq, meeqqap najugaa imaluunniit meeqqamik najorteqarneq pillugu isumaqatigiinngitsoqartillugu eqqartuussivik aamma Naalagaaffiup Sinnissua angajoqqaanut meeqqanut meeqqanik paasisimalimmik siunnersuisoqarnissaa imaluunniit akerleriinnermi isumaqatigiissitsiniartoqarnissaanik neqerooruteqarsinnaapput, aamma meeqqanik paasisimasallit misissuinerannik il.il. aallartitsisinnaallutik.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq, meeqqap najugaa imaluunnit meeqqamik najorteqarneq pillugu suliap ingerlanerani meeraq ilangutitinneqassaaq, taamaalilluni taassuma isiginninnera immaqalu isumaa oqaatigineqarluni. Tamanna pisinnaavoq meeqqamik oqaloateqarnikkut, meeqqanik paasisimasaqartut misissuineratigut allatigulluunniit meeqqap isiginninneranik erseqqissaasumik. Tamanna atuutinngilaq, tamanna meeqqamut ajoqutaasinnaasutut isumaqarfigineqarpat, imaluunniit suliap qanoq ittuunera malillugu pisariaqanngitsutut isigineqarpat.

Meeqqamik najorteqarnermut atatillugu meeqqap angallanneqarnissaanut angajoqqaat ataatsimoorlutik akisussaanerat pillugu suliat suliarinerinut atugassamik akileraaruseriffimmi peqataasoq pillugu aningaasatigut paassisutissanut pisariaqartinneqartunut iserluni pissarsinissamut eqqartuussivik pisinnaatinneqarpoq. Aalajangersagarli taanna maannakkut atuutilersinnejarsinnaangilaq, tassa taamatut iserfissamik pilersitsinissaq suli periafissaanngimmat.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarnerup, meeqqap najugaanik imaluunnit meeqqamik najorteqarnerup allatigulluunniit atassuteqarnerup allanngortinnissa pillugu noqqaassut tunngaviatigut itigartinneqarsinnaavoq, pissutsit malunnaatilimmik allanngorsimanngippata. Tamatumani siunertaq tassaavoq angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq il.il. pillugit suliat ingerlaartuarnissaasa pinngitsoortinnissaat, tassa suliani taamatut ittuni ilangunneqartuarnermikkut tamanna meeqqamut ajoqsiisinnaaamat.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu isumaqatigiissutit pillugit Naalagaaffiup Sinnisuata aalajangiineri isumaginninnermut, meeqqanut akuliutitaanernerullu ministerimut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Ministeri ilaatigut angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu sulianik Nalagaaffiup Sinnisaata suliariinninnera pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaaavoq.

3.7. Sulinissaq pillugu isumaqatigiissutit

Sulinissaq pillugu isumaqatigiissutini maleruagassat angajoqqaat akisussaanerannik peqqussummiittut namminersorsinnaanermik peqqussummi maleruagassanut naapertuupput, imm. 2.5 naap.

3.8. Nunani tamalaani isumaqatigiissutit aamma nunat tamalaat piginnaatitaaneri

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq, najugaqarneq, meeqqamik najorteqarneq allatigullu atassuteqarneq pillugu danskit inatsisaasa aamma nunat allamiut inatsisaasa akornanni pissutsit pillugit naalagaaffinnik allanik naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarsinnaapput. Aammattaaq isumaginninnermut, meeqqanut akuliutitaanernerullu ministeri angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq, najugaqarneq, meeqqamik anjorteqarneq allatigullu atassuteqarneq pillugu danskit aamma nunani avannarlerni nunani allani maleruagassat akornanni pissutsit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaaalluni.

Angajoqqaat akisussaanerannut aamma meeqqanik illersuinermut iliusissanut tunngasutigut piginnaatitsineq, inatsisinik toqqaaneq, akuersineq, naammassinnineq aamma suleqatigiinneq pillugu Haagimi isumaqatigisummut 19. oktober 1996-imeersumut ilaasunut inatsimmi matumani sulianik suliariinnineq pillugu ministeri aamma maleruagassanik aalajangersaasinnaaavoq¹.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu sulianik suliariinnissamut Naalagaaffiup Sinnisuua nunani tamalaani piginnaatitaavoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 283, imm. 2-mi piumasaqaatit naammassineqarsimappata. Inatsisissatut siunnersuummut innersuussisoqarpoq.

3.9. Atuutilersinnera il.il.

Angajoqqaat akisussaanerannut inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinnera pillugu peqqussut Inatsisissatut siunnersuummut ulloq 1. januar 2016-mi atuutilersinneqartussatut siunnersuutigineqartumut atalluinnarpoq. Taamaattorli isumaginninnermut, meeqqanut akuliutitaanernerullu ministeri qarasaasiakkut pissarsisinnaanermut maleruagassat atuutilersinnissaannut piffissamik aalajangiissaaq.

¹ Immikkut naalisagaq takujuk.

Peqqussut meeqlanut taanna sioqullugu inunngorsimasunut aamma atuuppoq, aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma meeqlamik najorteqarneq pillugu suliani ingerlanneqartuni atorneqassalluni.

Angajoqqaat akisussaanerannut peqqussummi angajoqqaatut oqartussaassuseq pillugu aalajangersakkat marluk taamaattoq meeqlanut, ulloq 1. januar 2016-mi kingusinnerusukkuulluunniit inunngorsimasunut taamaallaat atorput. Tassani pineqarput ataatsimoortumik angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik ingerlaannartumik pilersitsineq, meeqlap inunngornera sioqullugu qaammatini kingullerni qulini katissimasimappata, imaluunniit akuersineq imaluunniit eqqartuussut malillugu angut ataaseq meeqlamut ataataasutut isigineqarpat, aamma angajoqqaat meeqlap inunngornissaa kingusinnerpaamik qaammatit qulit iluanni angajoqqaat inuit allattorsimaffiat naapertorlugu ataatsimoorlutik najugaqarpata imaluunniit najugaqarsimappata.

4. Tusarniaaneq

Inatsisisamut siunnersuummut innersuussisoqarpoq.